

בש"פ 7237/17 - עאמר עאסלה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 7237/17

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן
העורר: עאמר עאסלה

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' סגן הנשיא א' אליקים) במ"ת 47184-08-17 מיום 31.8.2017

תאריך הישיבה: ד' בתשרי התשע"ח (24.9.2017)

בשם העורר: עו"ד יאסין בכר

בשם המשיבה: עו"ד בתשבע אבגז

החלטה

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' סגן הנשיא א' אליקים) שהורה על מעצר העורר על תום ההליכים נגדו.

רקע והליכים קודמים

1. נגד העורר הוגש כתב אישום שבו מיוחסות לו עבירת החזקת נשק לפי סעיף 144(א) רישה וסיפה לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); ועבירת הובלה ונשיאה של נשק לפי סעיף 144(ב) רישה וסיפה לחוק זה. על פי

עמוד 1

כתב האישום, בחודש יולי 2017 רכש העורר מאדם אחר, שזהותו אינה ידועה (להלן: המוכר), בלא רשות על פי דין, נשק מאולתר מסוג קרל גוסטב (להלן: הנשק) ובתוכו מחסנית. כמו כן, רכש העורר מהמוכר, בלא רשות על פי דין, 105 כדורים בקוטר של 9 מ"מ, שהינם תחמושת (להלן: הכדורים). בתמורה לנשק, למחסנית ולכדורים שילם העורר למוכר סך של 8,000 ש"ח. לאחר מכן, הוביל העורר ונשא את הנשק, המחסנית והכדורים בתוך רכב שבו נהג בתוך עיר מגוריו, עד שהגיע לביתו. כמה ימים לאחר מכן עטף העורר את הנשק, המחסנית ו-23 כדורים בניילון נצמד, והסתיר אותם על ארון בגדים בחדר השינה בבית. מאותו מועד ועד למועד מעצרו ביום 14.8.2017 החזיק העורר את הנשק, המחסנית והכדורים בלא רשות על פי דין.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה המשיבה בקשה לעצור את העורר עד תום ההליכים נגדו. בבקשה נטען לקיומן של ראיות לכאורה להוכחת העבירות המיוחסות לעורר בכתב האישום; כי העבירות המיוחסות לו מקימות עילה למעצרו, וכי מספר הכדורים בהם החזיק העורר, כמו גם הודאתו כי רכש את הנזק בעקבות סכסוך עם דודיו, מגבירים את המסוכנות הנשקפת ממנו. עוד נטען כי לעורר הרשעות קודמות בעבירות תכנון ובניה ובעבירות אלימות. ביום 31.8.2017 נעתר בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' סגן הנשיא א' אליקים) לבקשה וקבע כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת אשמו של העורר בעבירות המיוחסות לו וכי חלופת מעצר בעניינו לא תסכון. בעניין אחרון זה נקבע כי המפקחים שהוצעו על ידי העורר - ובהם אביו של העורר, אחותו ובעלה (שהורשע בהפרת צו), הורים לחמישה ילדים - לא יכולים להיות משום גורם סמכותי לעורר; וכי העורר אינו צעיר ויש לו עבר פלילי, הכולל בין היתר הרשעה בעבירה של גרימת חבלה חמורה.

הטענות בערר

3. מכאן הערר שלפניי, בו טוען העורר כי על בית המשפט המחוזי היה להורות על שחרורו לחלופה של מעצר בית, או למצער להפנותו לשירות המבחן להכנת תסקיר מעצר. לטענת העורר נסיבות המקרה הפרטניות, ובכלל זאת שיתוף הפעולה המלא של העורר עם המשטרה, הודאתו והבעת החרטה מצדו, מצדיקות שחרורו לחלופה. עוד נטען כי לא ניתן משקל ראוי לסוג העבירות המיוחסות לעורר, המצויות על הצד הנמוך במדרג חומרתן של עבירות נשק לשיטתו; לסוג הנשק שנתפס בעניינו - פרימיטיבי ומאולתר, המלמד על מסוכנות פחותה בהשוואה למקרים אחרים; ולכך שהעורר ערך נסיעה קצרה עם הנשק, בתחומי עיר מגוריו בלבד. בנוסף, העורר טוען כי לא ניתן לייחס לו כוונה להשתמש בנשק (ואף כתב האישום לא מייחס לו שימוש כאמור), כפי שניתן ללמוד בין השאר מהאופן בו נתפס הנשק - בניילון דביק ובסלוטייפ, עם מחסנית ריקה. אשר לעברו הפלילי טוען העורר כי הרשעות בעבירות אלימות היא מלפני שנים רבות והוא נשא בגינה עונש מאסר בדרך של עבודות שירות; כי לא עומדות לחובתו הרשעות בעבירות נשק; וכי חרף עברו הפלילי מעולם לא נשא בעונש מאסר בבית סוהר. העורר ביקש להוסיף כי הוא אב לשני ילדים רכים בשנים ואשתו נמצאת בהריון מתקדם; וכי העבר הפלילי של חלק מהמפקחים שהוצעו על ידו נוגע לעבירות תכנון ובניה ואין בו כדי לפגום ביושרם או ביכולתם לעמוד במשימת הפיקוח.

4. המשיבה סומכת ידיה על החלטת בית המשפט המחוזי, מטעמיו. נטען כי העבירות המיוחסות לעורר מצדיקות את מעצרו עד תום ההליכים; וכי אין מקום להתערב בהחלטת בית המשפט לעניין שחרורו של העורר לחלופת מעצר, המבוססת על התרשמותו הבלתי אמצעית מהמפקחים שהוצעו.

דיון והכרעה

5. לאחר ששקלתי את מכלול הנתונים שהובאו לפניי ואת טיעוני הצדדים מצאתי לקבל את הערר באופן חלקי. השגות העורר כלפי ההחלטה קמא נוגעות לשאלת שחרורו לחלופת המעצר שהוצעה על ידו, ולמצער להחלטה שלא להפנותו לשירות המבחן. עבירת נשק לפי סעיף 144 לחוק העונשין היא "עבירת ביטחון" כהגדרתה בסעיף 35(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), והיא מקימה עילת מעצר סטטוטורית לפי סעיף 21(א)(1)(ג)(2) לחוק זה. בפסיקתנו עמדנו לא אחת על כך שהמסוכנות הנובעת מעבירות נשק היא כזו אשר - בדרך כלל - לא ניתן לאיינה בדרך של חלופת מעצר, ולכן בית המשפט ייעתר לשחרור לחלופת מעצר בעבירות אלו במקרים חריגים (בש"פ 4146/17 שלאעטה נ' מדינת ישראל, פסקה 19 (29.5.2017); בש"פ 8702/15 מדינת ישראל נ' אבו קטיש, פסקה 27 (24.12.2015)). יחד עם זאת, כידוע, גם בהינתן קיומה של עילת מעצר סטטוטורית, שומה על בית המשפט לשקול את האפשרות לשחרר את העצור לחלופת מעצר, ובלבד שזו משיגה את מטרת המעצר בדרך שפגיעתה בחירות פחותה (סעיף 21(ב)(1) לחוק המעצרים; בש"פ 1084/12 בדרה נ' מדינת ישראל, פסקאות 4-5 (9.2.2012); בש"פ 4848/16 חסן נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (23.6.2016) (להלן: עניין חסן); בש"פ 5468/14 ניירוך נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (18.8.2014) (להלן: עניין ניירוך); בש"פ 6169/12 קסנטיני נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (25.8.2012) (להלן: עניין קסנטיני)). בחינת מכלול הנסיבות הפרטניות במקרה דנא, הביאני למסקנה כי יש להיעתר לערר באופן חלקי, כך שעניינו של העורר יוחזר לבית המשפט המחוזי לצורך הכנת תסקיר מטעם שירות המבחן בדבר חלופת מעצר שתוצע על ידי העורר (שאינה זהה לזו שנבחנה על ידי בית המשפט המחוזי), וזאת מבלי שיהיה באמור כדי לנקוט עמדה בשאלה אם עניינו של העורר אכן בא בגדרם של המקרים החריגים שבהם ישוחרר נאשם בעבירות נשק לחלופת מעצר, אם לאו.

6. העבירות המיוחסות לעורר נוגעות להחזקת נשק, נשיאתו והובלתו במסגרת אירוע בודד, וכלי הנשק נושא כתב האישום נתפסו על ידי המשטרה - כך שאין חשש כי אלה נמצאים בידי העורר (בעניין אחרון זה ציינה המשיבה בדיון שלפניי כי כל הכדורים נתפסו על ידי המשטרה; עניין חסן, פסקה 7; בש"פ 2602/10 כחלול נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (14.4.2010); בש"פ 9939/09 סדיר נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (17.12.2009)). כמו כן, ומבלי להקל ראש בחומרת המעשים המיוחסים לעורר, סוג העבירות במקרה דנא ונסיבות ביצוען אינם מצויים ברף הגבוה של מדרג עבירות הנשק (ראו עניין ניירוך, פסקה 13; עניין קסנטיני, פסקה 17; בש"פ 2342/11 ימהרן נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (14.4.2011)). העורר אף לא עשה שימוש בנשק, וגם לכך יש ליתן משקל. לכך יש להוסיף כי הגם שעברו הפלילי של העורר אינו נקי - אין לעורר הרשעות קודמות בעבירות נשק, והרשעתו בעבירת אלימות, בעטייה נשא בעונש מאסר בדרך של עבודות שירות, היא בגין מעשים שבוצעו לפני זמן רב (ראו עניין ניירוך, פסקאות 7 ו-13).

על יסוד האמור לעיל, סבורני כי יש מקום להורות על קבלת תסקיר מבחן בעניינו של העורר על מנת לבחון אם ישנה חלופת מעצר שתוכל לסכון בנסיבות העניין.

הערר מתקבל אפוא, במובן זה שאני מורה כי שירות המבחן למבוגרים יכין תוך 15 ימים תסקיר מעצר בעניינו של העורר. התסקיר יובא לפני בית המשפט המחוזי, אשר יחליט בו כחוכמתו ומבלי שאביע עמדה לגופם של דברים.

ניתנה היום, ד' בתשרי התשע"ח (24.9.2017).

ש ו פ ט

עמוד 3
